

2019-01-22

Avdelningen för djurskydd och hälsa

Vägledning för Kommunernas kontroll inom
pilotprojekt:
Nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och
biprodukter från biodling

Innehåll

Beskrivning av kontrollområdet och kontrollobjekt	2
Syfte.....	2
Avgränsning i vägledningen.....	3
Kontaktuppgifter	3
Risker inom kontrollområdet.....	3
Dokumentationskrav/rapportering.....	3
1. Utförs nedgrävning av animaliska biprodukter på verksamheten?	3
Instruktion	3
2. Får aktuellt djurslag/material grävas ner och har det skett inom tillåtet område?.....	4
Instruktion	4
3. Har nedgrävningen skett på ett säkert sätt så att den inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön?.....	5
Instruktion	5
4. Förs register hos den som ansvarar för nedgrävningen?	6
Instruktion	6

Beskrivning av kontrollområdet och kontrollobjekt

Denna vägledning ingår i ett pilotprojekt och omfattar enbart kontrollen av nedgrävning av döda djur, delar av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling som inte är en följd av utbrott av smittsam djursjukdom.

Döda vilda djur eller slaktbiprodukter från djur i samband med jakt av vilda djur omfattas inte av lagstiftningen om animaliska biprodukter och får lämnas kvar ute i skogen eller grävas ner. Miljölagstiftningen är däremot gällande. Observera att hägnat vilt ingår i kontrollområdet medans frilevande vilt i hägn inte omfattas.¹

Syfte

Syftet med kontrollen är att säkerställa att nedgrävning av animaliska biprodukter sker på ett sätt som är tillåtet enligt lagstiftningen och att kravet på register uppfylls. Främsta syftet med detta kontrollområde är att kontrollera de verksamheter som kommunen har kännedom om att nedgrävning sker vid.

¹ För information om hägnat vilt och frilevande vilt i hägn se dokument "Nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling".

Avgränsning i vägledningen

Denna vägledning är ett vägledande, icke juridiskt bindande, dokument som ska ge råd och stöd vid genomförande av den offentliga kontrollen. Här har det mest väsentliga lyfts in i respektive kontrollpunkt. För ytterligare information om nedgrävning se dokumentet ”Nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling”.

Kontaktuppgifter

Enheten för CITES, foder och djurprodukter
036-15 50 00 (vx)
foderdjurprodukter@jordbruksverket.se

Risker inom kontrollområdet

Syftet med lagstiftningen om animaliska biprodukter är bland annat att förebygga och minimera risker för människors och djurs hälsa. Då detta kontrollområde inte omfattar nedgrävning om det finns en misstanke om allvarlig smittsam sjukdom som omfattas av epizootilagstiftningen bör riskerna inom detta kontrollområde vara små så länge som nedgrävningen sker enligt lagstiftningens krav. Med det goda hälsoläge avseende djursjukdomar vi har i Sverige idag är riskerna inom kontrollområdet minimala. Kommunerna bör därför i sin riskanalys ta hänsyn till verksamheter som gräver ner större mängder djur och inte exempelvis enstaka hästar eller sällskapsdjur.

Dokumentationskrav/rapportering

I samband med kontrollen ska en kontrollrapport skrivas som åtminstone vid avvikelser ska skickas till kontrollobjektet.

Kontroll utförd inom pilotprojektet kan efter avslutad kontroll rapporteras in via en dold sida som finns på Jordbruksverkets webb. Tillgång till sidan för rapportering fås genom att mejla foderdjurprodukter@jordbruksverket.se.

1. Utförs nedgrävning av animaliska biprodukter på verksamheten?

Instruktion

Kontrollera om nedgrävning har skett på verksamheten.

Kommentar:

Om ja, gå vidare till kontrollpunkt 2.

2. Får aktuellt djurslag/material grävas ner och har det skett inom tillåtet område?

Instruktion

Kontrollera vilka djurslag/material som grävts ner och om dessa får grävas ner i området.

Kommentar:

Bara vissa typer av döda djur eller andra animaliska biprodukter får grävas ned enligt lagstiftningen. Gå igenom punkterna a-g och säkerhetsställ att nedgrävningen är tillåtet för respektive djurslag/material och område.

Animaliska biprodukter som får grävas ner är:

- a. kropp av sällskapsdjur (inklusive minigris och dvärgget) och hästdjur får grävas ned i hela landet,
- b. djur som har hållits av människa i de församlingar eller områden som anges i bilaga 2² och som har dött eller avlivats i dessa församlingar eller områden*,
- c. animaliska biprodukter från primärproduktion för användning inom det egna privathushållet i de församlingar eller områden som anges i bilaga 2,
- d. animaliska biprodukter från slakt och styckning av ren som genomförts i de församlingar eller områden som anges i bilaga 2,
- e. animaliska biprodukter som uppstått vid vilthanteringsanläggningar i hela landet,
- f. bin och biprodukter från biodling i hela landet, och
- g. biprodukter från slakterier, styckningsanläggningar och fiskanläggningar inom de områden som omfattas av bilaga 2 efter individuellt tillstånd från Jordbruksverket.

2 kap. 23-27 §§ i SJVFS 2006:84

² Se SJVFS 2006:84

* Djur som misstänks eller som officiellt har bekräftats vara infekterade med TSE enligt förordning (EG) nr 999/2001 får inte enligt förordning (EG) nr 1069/2009 grävas ner.

3. Har nedgrävningen skett på ett säkert sätt så att den inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön?

Instruktion

Kontrollera att alla nödvändiga åtgärder har vidtagits för att säkerställa att nedgrävningen inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön.

Kommentar:

Nedgrävning får göras under förutsättning att alla nödvändiga åtgärder vidtagits för att säkerställa att nedgrävningen inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön. Kontrollera att nedgrävningen skett på lämplig plats och på ett sätt där djur hindras tillgång till djurkroppen/materialet och att förflyttning till nedgrävningsplatsen skett på säkert sätt genom att gå igenom punkterna 1-3. För punkt 3 a-c får kommunen göra en bedömning i det enskilda fallet om lagstiftningens syfte uppnås.

1. Möjliga val av plats för nedgrävning är:
 - a. På den anläggning från vilken av de animaliska biprodukterna härrör.
 - b. Godkänd deponi.
 - c. Annan säker och kontrollerbar plats.
 - d. Bin och biprodukter från biodling får grävas ned på platsen enligt de villkor som anges i bilaga VI kapitel 3 avsnitt 3 i förordning (EU) nr 142/2011.
2. Krav på nedgrävningen
 - a. Köttätande och allätande djur ska hindras tillgång till djurkroppen/materialet.
 - b. Människors eller djurs hälsa får inte hotas.
 - c. Process eller metod får ej skada miljön genom t.ex. risker för vatten, luft, djur eller växter och djur genom buller och lukt.
3. Transport/förflyttning till nedgrävningsplats
 - a. Säkra, läckagefria behållare eller fordon ska användas.
 - b. Fordonets hjul desinficeras när det lämnar ursprungsplatsen.
 - c. Behållare och fordon rengörs och desinficeras noggrant efter lossning.
 - d. I tillämpliga fall ska lastning och lossning övervakas av den behöriga myndigheten och/eller lämplig eskort av fordonen samt läckagetestning och dubbel täckning tillhandahållas.
 - e. Vid transport utanför den ursprungliga anläggningen måste de krav lagstiftningen ställer på insamling, transport och spårbarhet tillämpas. Kontrollera handelsdokument, märkning och register.

Avsnitt 6 i kapitel IV i bilaga VIII i förordning (EU) nr 142/2011

Avsnitt 1-3 kap III i bilaga IV i förordning (EU) nr 142/2011

4. Förs register hos den som ansvarar för nedgrävningen?

Instruktion

Kontrollera att den som ansvarar över nedgrävningen fört register över mängd, kategori och arter av animaliska biprodukter som grävts ner samt datum och plats för nedgrävning. Uppgifterna ska sparas i minst två år.

Avsnitt 6 i kapitel IV och punkt 5 i kapitel III i bilaga VIII i förordning (EU) nr 142/2011